

එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදය හා දකුනු වින මුහුදු ඇලලාගත් අර්බුදය

US imperialism and the South China Sea crisis

2011 ජූලි 26

නැගෙනහිර ආසියාව තුළ විනයේ වැඩින මුලෝපායික හා මිලිටරි බලපෑමට හරස් කැපීම සඳහා ඔබාමා පරිපාලනයට පවතින ආක්‍රමණකාරී තල්ලුව දකුනු වින මුහුද පාරිවිශේෂුලයේ වඩාත් ම හයානක ගිනිසිලු වලින් එකක් බවට පත්වීමේ අන්තරාය මතු කරයි.

අර්බුදයට ලක්ව ඇති මුහුද කළාපය මුල්කරගෙන වොෂිත්වනය ප්‍රකේෂකාරී ප්‍රකාශ මාලාවක් ම කර ඇත. එවායින් නවතම එක වත්තේ ඉන්දුනීසියාවේ පැවති ගිනිකොනදිග ආසියානු ජාතින්ගේ සංවිධානයේ (ආසියාන්) කළාපය රස්වීමක දී පසුගිය 20දා රාජ්‍ය ලේකම් තිලරි ක්ලින්ටන් කළ කතාවකි. එක්සත් ජනපදය “පැකිරික් ජාතියක් හා නිත්‍ය පදිංචිය සහිත බලයක්” බවත් එරට “ආසියාවේ නාවික කටයුතු වලට විවෘතව ප්‍රවේශ වීමේ ජාතික අවශ්‍යතාවක්” ඇති බවත් ඇය ප්‍රකාශ කළා ය.

මෙය පසුගිය වසරේ වියවිනාමයේ පැවති ආසියාන් කළාපය සමුළුවේ දී එක්සත් ජනපදයට දකුනු වින මුහුදේ “ජාතික අවශ්‍යතාවක්” පවතින බව හා එය “ආසියාවේ ලැගුම් ගැනීම සඳහා පෙරලා පැමින ඇත” යනු වත් ඇය කළ ප්‍රකාශ ප්‍රතිරාවය කරයි. ක්ලින්ටන්ගේ අදහස් “විනයට එරහි සැබැං ප්‍රහාරයක්” යයි වින විදේශ ඇමති යැං ජ්‍යෙෂ්ඨ කිවේ ය.

ක්ලින්ටන්ගේ නවතම අදහස් දැක්වීම් එක්සත් ජනපද නිලධාරීන් කරන ලද දැවෙන ප්‍රකාශ ගනනාවකට පසුව සිදුවිය. එක්සත් ජනපද සෙනාට් සභාව පසුගිය මාසයේ “දකුනු වින මුහුදේ ජාත්‍යන්තර සාගර නාවික හිමිකම් හා ගුවන් අවකාශයේ නිදහසට උපකාරී වන එක්සත් ජනපද සන්නද්ධ හමුදා කියාන්විතයන් දිගට ම කරගෙන යාමට” පිටුබලය දෙන යෝජනාවක් ඒකමතිකව සම්මත කළේ ය. බිජේනයේ පිළිවෙත් “එක්සත් ජනපදයේ තීරනාත්මක ජාතික අවශ්‍යතාවන් අන්තරායේ හෙළනු ඇතැ”යි අනතුරු අගවලින් ජූලි 14 දා ජේන් මැකේන් හා ජේන් කෙරි යන සෙනාට් සහිකයෝ විනයේ ප්‍රධාන විදේශ් පිළිවෙත් නිලධාරී දායි බින්ගුවෝ වෙත ලියා දැන්වූහ.

වින හා පිළිපින නාවික යානුවල ගැවුම් ද ඇතුළු දකුනු වින මුහුද ආශ්‍රිතව මේ වසරේ ඇතිවූ සිද්ධී මාලාව “පෙරලා ආසියාව පැවතිනීමට” ඔබාමා පරිපාලනය ගෙනයන ආක්‍රමණකාරී තල්ලුවේ සාපු ප්‍රතිඵලය යි. මුලින් ප්‍රාදේශීය මතභේද ලෙස පැවති විනය, වියවිනාමය හා පිළිපිනය අතර දිරිසකාලීන දේශීමා ගැටුවම්ල ගින්නට වොෂිත්වනය තෙල් වක්කරමින් සිටි. එය කළාපයේ ද එක්සත් ජනපදයේ ද වැඩිකරන ජනයාගේ ඡ්‍රේවන තත්ත්වයන්ට වලකැපීම තුළින් නිසැකව ම පියවාගනු ඇති ආයුධ තරගයක් ගිනිකොන දිග ආසියාව තුළ අවුලුවමින් සිටි.

දකුනු වින මුහුද සතුව පොහොසත් තෙල් හා ගැස් මූලාශ්‍ර ද ලෙයකයේ වඩාත් හූ-මුලෝපායික ලෙස වැදගත් නාවික මාර්ග කිහිපයක් ද පවතී.

විදේශ් බලයක්ති මූලාශ්‍ර මත බිජේනයේ රඳ පැවැත්ම වේගයෙන් ඉහළ නග්මින් තිබේ. 2009 වසරට වඩා සියයට 17.5ක් වැඩියෙන් තෙල් වොන් මිලයන 239ක් පසුගිය වසරේ ආනයනය කළ එය දකුනු වින මුහුද දේශීය නිෂ්පාදනයේ නව විහිටිය මූලාශ්‍රයක් ලෙස සලකයි. විනයේ ආන්ත්‍රික අයත් බේලි ටයිමිස් ප්‍රවත්තතේ මැත පළවු ලිපියක් දකුනු වින මුහුද “දෙවන පර්සියානු බොක්ක” ලෙස විස්තර කළේ ය.

දකුනු වින මුහුද විනයේ බලයක්ති ආනයනයන්ගේ මුලික සැපයුම් මාර්ගයක් ද වේ. මැද පෙරදිග හා අප්‍රිකාවෙන් විනයට ගෙන එන සමස්ත තෙල්වලින් සියයට 80ක් පමණ ඉන්දියානු සාගරය සිස්සේ එන්නේ මලක්කා සමුද්‍රසන්ධිය හරහා දකුනු වින මුහුදට ඇතුළු වෙමිනි. මෙම නාවික මාර්ගය මූලික මුලෝපායික ප්‍රේරණිය ලක්ෂ්‍යයක් බවට පත් කරමින් ජ්‍යෙෂ්ඨ ජාතික ආසියාව ඇතුළු අනෙකුත් ආසියානු ආර්ථිකයන් ද දකුනු වින මුහුද හරහා දෙනිකව කෙරෙන තෙල් ප්‍රවාහනය මත රඳී සිටියි.

වොෂිත්වනය, 1945 පටන් ඉන්දියන් සාගරය හා මලක්කා සමුද්‍රසන්ධිය ද ඇතුළු ලෙයකයේ වඩාත් ම තීරනාත්මක මුහුද මාර්ග මත ආධිපත්‍ය දරා ඇති.

මෙම තත්ත්වය තවදුරටත් ඩිජිනයට දැරිය නො හැක. විනයට තර්ජනයක් වන පරිදි ඉන්දියානු සාගරය කුල බලකෙන්ති ප්‍රවාහනය අවහිර කිරීම පිළිබඳව එක්සත් ජනපද හා යුරෝපීය පාලක කොටස් කුල කෙරිගෙන යන සාකච්ඡා පිළිබඳව වින පාලන තන්තුය ද බෙහෙවින් සවියුතික ය.

වින තුම් ප්‍රදේශයට සම්පව පිහිටා ඇති හා එරටට ආරක්ෂා කරගැනීමට පහසු දකුනු වින මූහුදේ තෙල් සම්පත් මේ ආකාරයෙන් විනයට වැඩි වටිනාකමක් අත්කර දෙයි. තම වෙළඳ මාර්ග හා ජාත්‍යන්තර ආයෝජන ආරක්ෂා කිරීමේ හැකියාව සහිත සාගර නාවික බලකායක් වර්ධනය කිරීමට එරට ක්‍රියා කරයි. වින වෙරලේ සිට එරට මූල්‍යායයැයන් විනයේ "පලමු දුපත් දම්වැල" ලෙස හඳුන්වන ප්‍රදේශය දක්වා මූහුද ආරක්ෂා කිරීම එහි ප්‍රමුඛතාවන් අතරට ගැනේ. මෙම කළාපය උතුරින් කහ මූහුද හා නැගෙනහිර වින මූහුද ද, නැගෙනහිරින් තායිවාන සමුද්‍රසන්ධිය හා දකුනෙන් දකුනු වින මූහුද ද අලා ගනී.

මෙය දෙවන ලෝක යුද්ධය අවසානයේ පටන් විනයේ නැගෙනහිර වෙරල තීරය දක්වා සමස්ත පැසිගික් සාගරය පාලනය කිරීමේ කුම අත්හදා බලා තිබෙන එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදය සමග විනය ගැටුමකට ඇද දමයි. බුල් ජනාධිපතිගේ අවසන් වසරවල විදෙස් පිළිවෙත් සංස්ථාපිතයේ වැශයෙන් කොටස් මැදි පෙරදිගට උවමනාවට වඩා අවධානයක් දෙමින් විනයට හා නැගෙනහිර ආසියාවට වැඩි අවධානයක් නො දීම පිළිබඳව පරිපාලනය තියුණු ලෙස විවේචනය කළේය. ඔබාමා පරිපාලනය මෙම පිළිවෙතේ නිශ්චිත මාරුවක් සලකුනු කරන පැසිගික් කළාපය කුල 1945න් පැවත්වා සමයේ පැවතුනු ක්‍රමය පවත්වාගෙන යාමේ අධිෂ්ටානය පිළිබැඳු කරමින් එක්සත් ජනපදය "පෙරලා ආසියාවට පැමින ඇතැ" යි යලි යලින් ප්‍රකාශ කරයි.

ඇමරිකානු දෙනවාදයේ පිරිහිම හා ගෝලිය ආර්ථික අරුබුදය පිළිරි යාම කළාපය කුල ආර්ථික පදනම්වලට වලකපමින් ගෝලිය බලතුළනය මාරුකිරීමට තර්ජනය කරයි. එක්සත් ජනපදය

මූල්‍ය කඩාවැටීමෙන් හටගත් ගෝලිය ආර්ථික බිඳුවැටීමේ මධ්‍යස්ථානය වන අතර එම අරුබුදය ආර්ථික වර්ධනයේ පූර්ව කාලපරිවේද්‍යයට යටින්

පැවති පරස්පරයන් හෙළි දරවු කර ඇත. බොලර් බිලියන සියගනනක හාන්ඩාගාර බැඳුම්කර මිලට ගැනීම හරහා ගාලා එන වින ය අධි සූරාකැමට ලක්වන ආසියානු කමිකරුවන් නිපදවන මිලන් අඩු පාරිභෝගික හාන්ඩ මිලට ගැනීම පිනිස ඇමරිකානු පාරිභෝගිකයනට අවශ්‍ය මුදල් සම්පාදනය කිරීමට යොදා ගැනීම ද මිට අයත් විය.

මෙම කොන්දේසි කුල තම මූල්‍යායික හා ආර්ථික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා තම මිලිටරි සුපිරි බලය මත වොෂින්ටනය අත් කවරදාටත් වඩා විවාතව රැදි ගතී. දකුනු වින මූහුදේ අරුබුදයට මැදිව සිරින සැම ආන්ඩ්වක් ම සමාජ හා ආර්ථික අරුබුදයෙන් පැනන්වන පන්ති ප්‍රතිරෝධයන් ප්‍රතිගාමී ජාතිකවාදී මාවත් ඔස්සේ අපසරනය කිරීමට උත්සුකවන තතු කුල මෙය වඩාත් සාහසික ය.

දකුනු වින මූහුදේ පවතින තත්ත්වය අන්තරායකාරිය. ලෝකයේ වඩාත් ම කාර්ය බහුල නාවික ගමන් මාර්ගයක ගැඹුරුවන මිලිටරි එදිරිවාදිකම් පැනනැගී ඇති අතර ප්‍රතිමල්ල රටවල නාවික හමුදාවන් අතර සම්බන්ධිකරනයක් සහිත සන්නිවේදනයක් නොමැත. කළාපයේ ඇතිවිය හැකි හදිසි අනතුරක්, වරදවා තේරුමිගැනීමක් හෝ ප්‍රකේෂපකරනයක් එක්සත් ජනපදය හා විනය අතර පූර්න පරිමාන යුද්ධයක් දක්වා තීවු වියහැකි ගැටුමක් පැනනැංවීමේ ගනන්නැති ගක්ෂතා සහිත වෙඩි බෙහෙත් පෙවිටියකි මෙය.

ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තිය අරුබුදයට තමන්ගේම ස්වාධීන විසඳුමක් සහිතව මැදිහත් විය යුතුය විනයේ හා ගිනිකොනානිඟ ආසියාවේ වැඩිකරන ජනතාවට ගැටුමිකාරී භුමිභාගයන් පිළිබඳව තමන්ගේ ආන්ඩු ඉදිරිපත් කරන හිමිකම් පැම සමග කිසිදු බැඳීමක් ඇත්තේ නැතු. කර්තව්‍යය වන්නේ එක්සත් ජනපදය හා ලෝක අධිරාජ්‍යවාදයට- ලාභ සූරාකැම් පද්ධතියට හා ලෝකය විනාශකාරී ලෙස එදිරිවාදී ජාතික රාජ්‍යයන්ට බෙදීමට එරෙහිව ඇමරිකානු හා ජාත්‍යන්තර කමිකරු පන්තිය තාරකිකව සැලසුම් කළ හා ප්‍රජාතන්ත්‍රියට පාලනය කෙරෙන ලෝක ආර්ථිකයක් වෙනුවෙන් අරගලයට එකාබද්ධ කිරීමයි. මේ සඳහා විනයේ මාවෝවාදී පාලක පැලැන්තියට වියවිනාමයේ ස්වැලින්වාදී තන්තුයට හා ගිලිපිනයේ ජාතික ධන්ස්වරයට එරෙහි අංමනීය අරගලයක් ඉල්ලා සිටියි.

පැවිරික් ඕ'කොනර්